

מפגש מוננים

לגלות טמונות ולפאר צפונות מפארתם של גדולי ומאורי הדורות

פרשת פקודי - הפסקה • ו' אדר השני תשפ"ד לפ"ק • גליון ארבע מאות ושלוש • שנה ט

הפסקה - זה הענין !!

הרי"ם זי"ע אמר על זה: למה קוראים שבת שבין 'פרשת שקלים' ל'פרשת זכור' 'הפסקה', כי הנה בפרשת ויקרא (א, א) פירש רש"י ז"ל 'למה היו הפסקות משמשות - ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה' עיין שם, ולכן אם יהיו שבת פרשת שקלים ופרשת זכור ביחד בלי הפסקה, לא יוכל האדם להשיג ולהמשיך עליו שתי הקדושות ביחד, ולפיכך יש הפסקה בין פרשת שקלים לפרשת זכור, להתבונן בין פרשה לפרשה. (ליקוטי הרי"ם)

יש שני סוגי הפסקות, יש הפסקה כמו שהיה בחיידר. מה היינו עושים בהפסקה בחיידר?! היינו אוכלים, שותים, משחקים - בכדי שיהא כח ומוח ללמוד בשיעור הבא, ובשעת הצורך [- צורך גדול עד למאוד] היינו גם חוזרים על הנאמר בשיעור הקודם, ומתכוננים לשיעור הבא. גם היום שאנחנו גדולים, אנחנו עושים הרבה פעמים הפסקות, אנחנו יוצאים להתרעננות מידי פעם, וזאת מפני שאנחנו לא מכוונות, אנחנו אנשים, ואנחנו מוכרחים מנוחה...

משה רבינו שהיה ארבעים יום וארבעים לילה בשמים, הוא לא היה צריך לאכול ולשתות וגם לא לישון, וקל וחומר בן בנו של קל וחומר שלא היה צריך הפסקה של התרעננות, ואם כך למה היו ההפסקות הללו משמשות? אומר לנו רש"י: ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה.

יש סוג אחר של הפסקה, הפסקה של הפנמה, לפעמים כשעובדים ועובדים ועובדים, באמצע עושים הפסקה, המנהל מכנס את כל העובדים, ומתבוננים במה שהיה עד עכשיו, בודקים האם המטרות שסימנו אותם - אכן מתממשות, האם העסק מספיק רווחי, האם יש מקום שבו יכולים להתיעל. הפסקה כזו היא הפסקה מוכרחת, הפסקה שרק עימה אנו יכולים להתקדם, ובלעדיה אי אפשר להתקדם.

עדיף טפ"י. כל שבת זה אוצר בפני עצמו, כל שבת ושבת יש את ההתעוררות המיוחדת שיש בשבת זו, כמו שאמרו הצדיקים על הפסוק שקראנו בתחילת השבוע פעמיים, 'עולת שבת בשבת', שכל שבת ושבת יש לה עליה מיוחדת, ואין דומה עליה שנגרמת משבת זו לעליה שנגרמת משבת חברתה... - שמענו! שמעל, את זה כבר שמענו כבר הרבה פעמים! רציתי רק לשמוע - האם גם השבוע, שאין שום דבר מיוחד תוכל למצוא את המיוחדות בה. יהיה לך מה למכור...

אתה דווקא רוצה לשמוע מה יש השבת? אז קודם כל, כל חודש אדר זה חודש השמחה, כמו שנאמר במגילה "וְהַחֲדָשׁ אֲשֶׁר נִהְפָּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֲבָל לְיוֹם טוֹב..."

את זה אני כבר יודע מה'קראקא שיכור', שה'אבני נזר' קילסו עד למאוד.

חן מזה, השבת הזו מיוחדת - דווקא בזה שאין שום דבר מיוחד בשבת זו.

מאי משמע?

אתה יודע איך קוראים לשבת זו?

איך?

שבת הפסקה.

מי החליט שככה קוראים לזה?

מה הפירוש 'מי קבע'?! כבר במשנה מוזכר הענין הזה, במסכת מגילה המשנה אומרת שם מתי צריך לקרוא כל פרשה ופרשה, מתי צריך לקרוא 'פרשת שקלים', מתי 'זכור', ואימתי 'פרה' ו'החודש', ושם המשנה אומרת 'ומפסיקין לשבת אחרת', דהיינו שיש ענין מיוחד בשבת הזו ששמו 'הפסקה', המהות של השבת הזו שבה 'מפסיקין'...

מה יש כבר בהפסקה? מה כבר יכול להיות מתי שאין כלום?

בדיוק להיפך! זה שאין כלום, זה שאין

משהו מיוחד - זה הדבר שיש בו... החידושי

- וואס הערצאך בערל?? וואס האסטע צו זאגן?? שבוע שעבר נהנתי ממה שאמרתי לי, נראה לי גם שהחברה נהנו, אולי נמשיך גם השבוע לדבר.

גלויבט איז דער באשפער! ברוך ה' שנתן לי את השכל, ומשכך אינני אלא כמשפך ששופך הלאה את מה ששופכים בו, אז אם ה' נותן משהו - צריך לתת את זה הלאה.

בוא נראה בערל מה יש לך להגיד השבוע... לפני שלוש שבועות היה 'שבת זכור - קטן', לפני שבועיים היה 'שבת נאך פורים קטן', מי מדבר על שבוע שעבר שהיה 'שבת שקלים', ושבת הבאה שזה 'שבת זכור'. ובכלל עוד שבועיים זה 'שבת (כמעט) פורים', ואחר כך מיד 'שבת פרה', ושבת אחר כך זה כבר 'שבת החודש', וכבר נכנסים לתוך חודש ניסן, כל השבתות בתפוסה מלאה, רק השבת הזו - היא כזו שבת חופשה.

מה אתה מדבר?! השבת זה 'שבת חזק', היו מקומות שבשבת כזו היו מכינים שני קוגלעך, אחד בשביל שבת, ואחד בשביל סיום חומש שמות.

בסדר שמערל! זה לא סתם שבת... אבל איך אתה משווה זאת לשבת הבאה, 'שבת זכור', שהיו מכינים בו ארבעה קוגלעך, ועל כך רמזו דורשי רשימות: עמל"ק ראשי תיבות ארבעת סוגי הקוגלעך, עפל קוגל, מעל קוגל, לאקשן קוגל, קארטפל קוגל [- פשטידת תפוחי עץ, פשטידה מקמח - קישעקע בלע"ז, פשטידת אטריות, פשטידת תפוחי אדמה]... רק התכוונתי לומר, שזו שבת שאין בה מאורע יוצא דופן, אין בה איזה דבר שתוכל להתלות ולהתעלות בו...

בערל איך אתה מדבר?! דבר ראשון אין כזה דבר 'שבת פשוטה', כמו שאין כזה דבר 'יהודי פשוט'... ועל כגון דא אמרו - את מה שהגמ' (ר"ה) אומרת 'כל כמה דפשיט

הפסקה שיש בה התבוננות, היום קוראים לזה 'הפקת לקחים'... [והאמת היא שההפסקה הראשונה היא גם סוג של הפנמה, בלילה הגוף מפנים את כל מה שעבר עליו במשך היום, המוח מעבד אז את כל מאורעות היום, וזה מה שאנו חולמים... הקיבה והמעיים מעכלים את האוכל שאכלנו כל היום...]

אומר לנו הרבי ה'חידושי הרי"ם', השבת הזו שנקראת 'שבת הפסקה', היא גם כן הפסקה של הפנמה, יש לנו את 'שבת שקלים', יש לנו את 'שבת זכור', אבל אנו צריכים לראות מה אנו מקבלים מ'שבת שקלים', ומה אנו מקבלים מ'שבת זכור'. גם כמו שהזכרת, היה לנו כעת כמה שבתות רצופות גדושי מאורעות, והשבתות שעומדת להגיע גם עמוסות, יש לנו גם את פורים ואת פסח, עתה יש לנו את השבת הזו שיכולים בה להפיק לקחים, לראות מה אנו יכולים לקבל מהימים טובים, איך אנו יכולים להתקדם איתם הלאה...

- בערל, מה זה אומר לנו למעשה? בתיאוריה זה מאוד יפה, זה ווארט יפה שאפשר לחזור עליו. אבל מה זה אומר לנו, איך אנו יכולים להתבונן, מה התועלת שיש לנו בזה?

- אוי שמערל! כל הענין כאן הוא רק למעשה, יהודי יכול לעבוד עליו כל הימים הקדושים, יכול לעבור עליו כל השבתות של הארבע פרשיות, אבל זה רק 'עבר עליו'... - אתה בוודאי מתכוונן למה שאמרו הצדיקים, שיש יהודים שואלים את חבריהם לאחר יום טוב: איך עבר עליך היום טוב. אבל זוהי טעות גמורה, שהרי היום טוב לא 'עובר עלינו' הוא נכנס בנו. אבל איך עושים באמת שהימים טובים יכנסו בנו?

- בעצם ביום טוב יש שני ענינים, יש את עצם היום טוב, המצוות של היום, 'עיצומו של יום', וזה צריך לעשות כמו שצריך לעשות... אבל יש עוד ענין בימים טובים, שהם ימים שמאירים לנו את החשיכה כל השנה, הם ימים שנותנים לנו כח לעמוד באתגרים כל השנה, לנצח את היצר במשך כל השנה, ואת הנקודה הזו לפעמים מפספסים...

קורה שכשנמצאים בתוך היום טוב, עסוקים בעשיית המצוות כדבעי, לא משימים לב לכל הענינים האחרים. זהו מצב טוב מאוד, אדרבה! כשמקיימים את מצוות היום, צריך להיות שקוע לגמרי בזה, ראשו ורובו. אבל אנו גם רוצים לנצל גם את הימים הללו בשביל להאיר לנו את השביל בדרך בו נלך כל השנה...

מה אנו יכולים לעשות? אנו יכולים להתכונן היטב לפני היום טוב! לבדוק מה הכוח הספציפי שניתן לקבל מהיום טוב הבא עלינו לטובה?! איך נוכל לקחת את האור של היום טוב לימים שאחר כך?! ואז כשיגיע היום טוב, נדע כבר את כל הענינים הללו, ולא נצטרך להקדיש לזה זמן רב מדאי...

- בסדר! אני כבר לא בחור צעיר, ואף בין האברכים אינני מן הצעירים, ויודע אני בדיוק איזה אור כל יום טוב ויום טוב מביא, אתה יכול לבחון אותי ישר והפוך על כך. אבל משום מה אני מרגיש קצת ממוצה בענין הזה - אני חושב לעצמי: אוהו! שוב פעם פורים, שוב פעם פסח, אני כבר מכיר את העסק מקרוב, מה הולך להיות השנה אחרת משנה שעברה?!

- תשמע טוב שמערל! בכל יום טוב יש כל כך הרבה גוונים, כל כך הרבה צורות, כל הרבה אפשרות לחגוג אותו ולהפנים אותו, כל שנה אפשר לקבל פורים אחר...

אתה יכול לראות ולבדוק בשמוע'סים על אדר ועל ה'ארבע פרשיות', איך כל שנה מדובר על ענין אחר. שנה אחת מדובר על הקשר של פורים וארבע פרשיות ל'תורה', ושנה אחרת הרבי דיבר איך כל זה קשור ל'אחדות' ו'אהבת חברים', ובשנה שלישית איך זה קשור לענינים של עבודה...

בעצם כמו שדיברנו, בכל יום טוב יש את הענין של ה'יום טוב', יש את המהות הפנימית של ה'יום טוב', יש את המהות הפנימית של המצוות שצריכים לקיים באותו היום. אבל יש גם את השייכות שלו לענינים של עבודת ה' של כל השנה, את השייכות ל'תורה' ל'עבודה' ל'גמילות חסדים'.

- אם יש בכל יום טוב את כל הדברים, אם כך איך אני ידע במה להתמקד? איך אני ידע מה אני יכול לקחת מהיום טוב?

- פעם חשבת, שבעצם יש לכל יהודי ויהודי את עבודת ה' הפרטית שלו, כל יהודי שמנסה לעבוד את ה', עסוק באיזה דבר, הוא מתקדם מאיזה מישור מסוים. יש יהודי שעובד עתה על 'תורה', יש יהודי שעובד כעת על 'תפילה', והחבר השלישי על 'חסד'. יהודי שאין לו משהו שהוא מתעסק בזה, אזי אחד משני הדברים: או שהוא אדם השלם, שאין לו מה לתקן, הוא כבר תיקן את כל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו. והאפשרות השניה, שפשוט מאוד הוא התייאש מלעבוד את ה', הוא מקיים את מה שצריך לקיים, עושה את מה שצריך לעשות, אבל את העבודת ה' הפרטית שלו הוא הזניח, השאיר מאחורה...

ועל כן בוא נאמר יהודי שעובד כעת על 'תורה', הוא עכשיו מתחזק בענין של לימוד התורה, אזי כשמגיע פורים, הוא יכול לקבל את האור של פורים שמאיר לכל השנה בענין של תורה. ואחר כך הוא מגיע לפסח, ואז הוא בודק איך הוא יכול לקבל מחג הפסח בשביל 'תורה', בשביל העבודת ה' הפרטית שלו. וכך בכל חג ומועד, הוא יכול לקבל את מה שהוא צריך לקבל, וכך מעגל השנה עובר עליו...

בשנה הבאה או בעוד שנתיים הוא מחליט שהוא עובד על 'תפילה', ואז מגיע שוב פורים, הוא בודק מה אני יכול לקבל השנה מהחג הקדוש הזה, מה יכול לעזור לי בחג הזה בשביל העבודת ה' הפרטית שלי השנה, איך פורים קשור לענין של 'תפילה'.

- לפי זה אני מבין טוב מאוד מה צריך התבוננות כל כך גדולה, צריך לבדוק מה אני רוצה לקבל מפורים וארבע פרשיות, מה הם רוצים ללמד אותי ולהשפיע עלי, ואז אכן הימים טובים אלו לא 'יעברו עלי' הם אכן יכנסו בתוכי.

לזכר ולזכות
האשה הצוה"ח
מרת הדסה ע"ה
בת ר' עמרם ז"ל

לתגובות, הארות והערות:

053-3177-604

לפרטים והרשמה:

m533177604@gmail.com

ניתן לתרום בכרטיס אשראי

בכל מערכות 'נדירים פלוס'